

[Niels Helvæg Petersen.]

rene embedsmandsforhandlinger, men en blanding af begge dele. Resultatet, som nu er opgjort, viser i hvert fald, at den forhandlingsform, man dér fandt, har været overordentlig nyttig. Jeg vil gerne føje til, at jeg tror ikke, at den danske regerings meget resolute og hurtige udspil efter den første finske aflysning var uden betydning for den forhandlingsform, der her blev fundet, og derved har i denne fase ikke mindst det danske initiativ haft stor betydning.

Skal jeg konkludere betydningen af dette nordiske økonomiske samarbejde, som det nu tegner sig, så vil det for det første være, at det har en værdi i sig selv. Det er en mulighed for de nordiske lande til bedre at udnytte deres økonomiske ressourcer. Det er dernæst af værdi over for omverdenen. Det kan i intet tilfælde skade, kan i mange tilfælde være til stor fordel, og i enkelte situationer, som man kan forestille sig, kan det være aldeles uvurderligt for de nordiske lande.

Forberedelserne er nu tilendebragt. Jeg kan på det radikale venstres vegne udtale, at det radikale venstre er klar til og rede til med glæde at medvirke til, at resultatet nu føres ud i livet.

Den danske regering har stedse presset på i disse forhandlinger. Det var den danske regering, der i sin tid startede dem, og den danske regering skal høre megen anerkendelse fra det radikale venstre for det resultat, der er nået.

Jeg vil gerne slutte med et citat fra Dagens Nyheter i dag, som, tror jeg, siger noget væsentligt om forløbet af disse forhandlinger:

„Aftalen er fremfor alt en triumf for Danmarks statsminister, Hilmar Baunsgaard, der tog initiativet til fornyede forhandlinger om en toldunion i foråret 1968. Han satte den politiske vilje i centrum.“

Aksel Larsen: Jeg takker for den udførlige redegørelse, vi har modtaget fra markedsministeren om resultaterne af de nordiske forhandlinger. Denne redegørelse giver mig igen anledning til at udtale anerkendelse af statsministeren og embedsmændene for den måde, hvorpå forhandlingerne er blevet ført, og den måde, hvorpå man er

nået frem til et resultat, som er acceptabelt, og som oven i købet synes acceptabelt for alle, åbenbart selv for hr. Per Federspiel.

Der har jo været vanskeligheder, der har været forsinkelser, som jeg synes man måtte have kunnet undgå, der har været omsvøb; men da man i den sidste, jeg var ved at sige halvleg, kvartleg, synes at have fulgt det råd, jeg gav statsministrene under et møde i Nordisk Råds økonomiske udvalg i Stockholm i 1968, kom der jo skred i det. Statsministeren vil huske, at den svenske riksdagsmand professor Ohlin meget rigtigt sagde, at hvis man kunne låse de fire statsministre inde, afbryde deres forbindelser med omverdenen og sige, de ikke kom ud, før de var enige, så skulle der nok komme et forslag. Vi vidste jo godt alle sammen, at det desværre var umuligt, og så tillod jeg mig at forbedre forslaget derhen, at hvis man tog 4 eller 5 topembedsmænd og låsede dem inde og forhindrede dem i at have forbindelse med deres regeringer, så ville de komme med det helt rigtige forslag i løbet af meget kort tid, og den hvide røg ville stige op. Nu har selvfølgelig de embedsmænd, der har ført forhandlingerne i slutfasen, ikke været låset inde, absolut ikke, men jeg tror, det har en betydning, at det var disse sagligt indstillede og meget kyn-dige embedsmænd, der forhandlede. Jeg tror, det har haft en betydning, selv om jeg godt er klar over, at de i høj grad havde forbindelse med omverdenen, navnlig med deres regeringer, og at disse embedsmandsforhandlinger i realiteten var statsministerforhandlinger ved stedfortræder.

Under alle omstændigheder er den hvide røg steget op, og vi har fået det resultat, vi nu kender.

Når ministeren nu oplyser, at han går ud fra, at når og hvis der kommer forhandlinger med fællesmarkedet eller forhandlinger om et bredere europæisk økonomisk samarbejde, vil en væsentlig del af disse forhandlinger blive varetaget af de samme dygtige embedsmænd, så kan det jo kun give os en tryghed med hensyn til den sagkundskab og dygtighed, hvormed sådanne forhandlinger måtte blive ført.

Der kunne godt tales store ord ved denne lejlighed. Det tror jeg ikke rigtig jeg egner mig til. Man kunne tale om selve sagen, man kunne tale om det forenede Norden